

Opgang, 24 maart

Teksten

1 – Georg Friedrich Händel (1685-1759): “Tune your harps to cheerful strains”, uit oratorium Esther, HWV 50 (Thomas Cooley, tenor; Voices of Music)

Poerim (lotenfeest) wordt in hoofdstuk 9:20-23 van het boek Esther voor Joden verplicht, om te vieren dat het lot van het Joodse volk een wending nam en het van uitroeijing werd gered, tijdens de ballingschap in het Perzische rijk in de 5e eeuw v.Chr.

“Tune your harps” is de aria van de “eerste Israeliet” aan het begin van de 2e scene van dit eerste Engelse oratorium, naar een toneelstuk van Jean Racine.

Tune your harps to cheerful strains,
moulder idols into dust!
Great Jehovah lives and reigns,
we in great Jehovah trust.
Tune your harps to cheerful strains,
moulder idols into dust!

Stem je harpen voor vrolijke klanken,
verpulver de afgoden.
De grote God leeft en regeert,
wij hebben vertrouwen in de grote God.
Stem je harpen voor vrolijke klanken,
verpulver de afgoden.

2 – Anoniem: “Hosianna dem Sohne Davids” (a 4) (Württembergischer Kammerchor, o.l.v. Dieter Kurz)

Dit werk wordt soms aan Bartholomäus Gesius (c.1562-1613, Duitse naam: Göß) toegeschreven omdat het voor het eerst in zijn collectie koorstukken (Geistliche Deutsche Lieder) werd gepubliceerd, maar daarin staat dat het van een onbekende componist is. De tekst is uit Mattheüs 21:9.

Hosianna dem Sohne Davids!
Gelobet sei, der da kommt im Namen des Herren.
Hosianna in der Höhe!

Hosanna aan de zoon van David!
Geloofd die komt in de naam des Heren.
Hosanna in de hoge!

3 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): “Himmelskönig, sei willkommen”, Sonata en 1e koor, BWV 182 (a 4) (The Monteverdi Choir, en The English Baroque Soloists, o.l.v. John Eliot Gardiner)

Cantate 182 is de eerste die Bach schreef na zijn promotie van organist tot concertmeester aan het hof van Weimar. Hij voerde dit werk uit op palmzondag 25 maart 1714, wat toevallig samenviel met de feestdag Maria Boodschap. Omdat er later, in Leipzig, geen muziek mocht klinken in de lijdenstijd (waardoor er voor die periode van Bach verder geen cantates zijn) met uitzondering van Maria Boodschap, werd dat de uiteindelijke bestemming voor BWV 182.

Himmelskönig, sei willkommen,
laß auch uns dein Zion sein!
Komm herein!
Du hast uns das Herz genommen.

Hemelskoning, wees welkom,
laat ook ons Uw Sion zijn!
Kom binnen!
U hebt ons hart veroverd.

Vervolg op pagina 2

4 – Karl Jenkins (1944): “Benedictus”, uit “The armed man: a mass for peace (1999)” (a 4) (Vox Viva, o.l.v. Lorenzo Passerini; Claudio Giacomazzi, cello)

De naam van deze “anti-oorlogsmis” van Jenkins is gebaseerd op de katholieke mis, waarin hij ook andere bronnen, zoals het 15e-eeuwse volksliedje “L’homme armé”, gebruikt.

Benedictus qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Gezegend is hij die komt in de naam van de Heer.
Hosanna in de hoge.

5 – Andreas Hammerschmidt (c.1611-1675): “Machet die Tore weit”, gebaseerd op psalm 24:7-10 uit de Lutherbijbel (a 6) (Chor des Bayerischen Rundfunks, o.l.v. Simon Halsey). Vertaling NBG51

Machet die Thore weit
und die Thüre in der Welt hoch,
daß der König der Ehren einziehe.
Wer ist derselbige König der Ehren?
Es ist der Herr, starck und mächtig im Streit.
Machet die Thore weit
und die Thüre in der Welt hoch.
Wer ist derselbige König der Ehren?
Es ist der Herr, der Herr Zebaoth.
Er ist der König der Ehren.
Sela.
Hosianna dem Sohne David.
Gelobet sey der da kömmt im Namen des Herren.
Hosianna in der Höhe.

Heft, poorten, uw hoofden omhoog,
en verheft u, gij aloude ingangen,
opdat de Koning der ere inga.
Wie is toch de Koning der ere?
De Here, sterk en geweldig in de strijd.
Heft, poorten, uw hoofden omhoog,
en verheft ze, gij aloude ingangen.
Wie is toch de Koning der ere?
De Here der heerscharen.
Hij is de Koning der ere.
Sela.
Hosanna aan de zoon van David.
Geloofd die komt in de naam des Heren.
Hosanna in den hoge.

6 – Heinrich Schütz (1585-1672): “O Herr hilf, o Herr, lass Wohl gelingen”, uit: Kleine geistliche Konzerte I, opus 8, nr. 3, SWV 297 (a 3) (Dresdner Kammerchor und Barockorchester, o.l.v. Hans-Christoph Rademann)

O Herr, hilf! O Herr, laß wohl gelingen!
Gelobet sei, der da kommt im Namen des Herren!
Hosianna in der Höhe!

O Heer, help ons! O Heer, geef ons voorspoed.
Geloofd zij die komt in de naam des Heren!
Hosanna in den hoge!

7 – Michael Praetorius (1571-1621): “Hosianna in der Höhe” (a 6) (Kammerchor der Frauenkirche Dresden, o.l.v. Matthias Grünert)

Hosianna dem Sohne Davids!
Gelobet sei, der da kommt im Namen des Herren.
Hosianna in der Höhe!

Hosanna aan de zoon van David!
Geloofd die komt in de naam des Heren.
Hosanna in de hoge!

8 – William James Mathias (1934-1992): “Lift up your heads, o ye gates” (a 4) (Atlanta Master Chorale, o.l.v. Eric Nelson; Jonathan Easter, orgel)

Lift up your heads, o ye gates, and be ye lifted up, ye
everlasting doors, and the king of glory shall come
in.
Who is this king of glory?
The Lord strong and mighty, the Lord mighty in
battle.

Heft, poorten, uw hoofden omhoog,
en verheft u, gij aloude ingangen,
opdat de Koning der ere inga.
Wie is toch de Koning der ere?
De Here, sterk en geweldig in de strijd.